

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 408/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Tomášom Tauberom, advokátom, Stará cesta 6, Spišská Nová Ves, proti postupu a uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 1 Tp 63/2020 z 31. marca 2021 a proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 6 Tpo 10/2021-351 zo 4. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 3, 4 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 Tp 63/2020 z 31. marca 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a tiež postupom a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Tpo 10/2021-351 zo 4. mája 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“), ktoré sťažovateľ nesprávne označil dátumom 11. mája 2021. Sťažovateľ požaduje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu a okresnému súdu prikázal, aby ho bezodkladne prepustil z väzby na slobodu. Sťažovateľ si zároveň uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

2.1. Uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: KRP-23/2-VYS-PO-2020 bolo 18. mája 2020 začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie sťažovateľovi pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. c) a d), ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. b), h) a j) Trestného zákona, pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 a 3 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) a j) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa z 23. júna 2020 bolo sťažovateľovi v zmysle § 206 ods. 1, 4 a 5 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) rozšírené obvinenie pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, 3 písm. c) a ods. 4 Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), h) a j) a pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 2 Trestného zákona.

2.2. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 1 Tp 63/2020-24 z 25. júna 2020 bol sťažovateľ vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku písomný sľub sťažovateľa z 25. júna 2020 ako náhradu za ponechanie sťažovateľa na slobode súd neprijal, pričom väzba začala plynúť 24. júna 2020 o 9.35 h a je vykonávaná v Ústave na výkon väzby Prešov.

2.3. Uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 1 Tp 63/2020 zo 14. januára 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 6 Tpo 2/2021 z 20. januára 2021 bola predĺžená lehota väzby sťažovateľa do 24. mája 2021.

2.4. Napadnutým uznesením okresného súdu bola podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nebol prijatý písomný sľub sťažovateľa z 31. marca 2021 na nahradenie väzby sťažovateľa. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebola nahradená väzba sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka. A napokon podľa § 80 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku okresný súd neprijal ani záruku dôveryhodných osôb, ktorú ponúkli [REDAKOVANÉ] a záujmové združenie [REDAKOVANÉ] na nahradenie väzby sťažovateľa.

2.5. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú odôvodnil jednak sám, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu. Napadnutým uznesením krajský súd túto sťažnosť zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a zároveň podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku neprijal ani sťažovateľom ponúknutú peňažnú záruku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti považoval svoje obvinenie za obzvlášť závažný zločin sprenevery za nadkvalifikáciu zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Pritom spochybňuje, že by mal úmysel ponechať si vlastnícke právo k peniazom klientov banky, ktoré si prisvojil ako zamestnanec banky. Tvrdí, že peniaze použil na stávkovanie na účely ich rozmnoženia, aby ich následne mohol vrátiť, len to v konečnom dôsledku nevyšlo podľa jeho predstáv. Tiež poukazuje na samotnú výšku škody tým, že banka odškodnila klientov sumou 121 119,95 eur,

čo je menej ako 133 000 eur. Tiež tvrdí, že pán [REDAKOVANÉ] nedal súhlas na jeho trestné stíhanie vo vzťahu k sprenevere, a preto si myslí, že škodu, ktorá mu vznikla – vo výške 34 899,39 eur (a ktorá bola vo veľmi krátkom čase vrátená späť), nie je možné pripočítať k sume 121 119,95 eur. V súvislosti s touto kvalifikáciou poukazuje, že ak chce byť prepustený z väzby na slobodu, musí preukázať výnimočné okolnosti, čo objektívne sťažuje jeho situáciu.

4. Sťažovateľ ďalej bez nadväznosti na ním napadnuté súdne rozhodnutia tvrdil, že „*bol zavádzaný a klamaný vtedajšou vyšetrovateľkou, že sa výsluchy v prípravnom konaní konali v prítomnosti jeho predchádzajúceho obhajcu*“. Tvrdil, že ak by vedel o jeho neprítomnosti na výsluchoch v prípravnom konaní, tak by takéhoto obhajcu netoleroval.

5. Sťažovateľ spochybňoval aj odôvodnenie svojej preventívnej väzby. Pritom poukázal, že je prakticky nemožné, aby pokračoval v trestnej činnosti. Stratil totiž zamestnanie v banke, boli mu zrušené stávkové účty, je nesolventný a predĺžený, a teda mu nikto nepožičia ďalšie peniaze. Zároveň nedisponuje žiadnou databázou osobných údajov klientov banky, preto už nemá možnosť uzatvárať zmluvy namiesto nich. Napriek týmto jeho argumentom súdy rozhodujúce o jeho väzbe stále tvrdia, že z jeho strany existuje obava z možného pokračovania v trestnej činnosti. Sťažovateľ preto podotýka, že nemá prakticky žiadnu inú možnosť preukázať súdu rozhodujúcemu o väzbe záujem viesť riadny život a nepokračovať v trestnej činnosti. Odôvodnenie tohto väzobného dôvodu považuje preto za tendenčné, svojvoľné a arbitrárne.

6. V ďalšej časti svojej ústavnej sťažnosti napáda uznesenie ústavného súdu č. k. III. ÚS 365/2021-67 z 22. júna 2021 (najmä s poukazom, že na výsluchu 14. januára 2021 nebol vypočutý v dôsledku karanténnych opatrení), a preto avizuje, že proti nemu podá sťažnosť na Európskom súde pre ľudské práva.

7. Napokon sťažovateľ namieta, že záruky, ktoré poskytol okresnému súdu na nahradenie väzby v rámci jeho žiadosti o prepustenie z väzby ([REDAKOVANÉ] a záujmové združenie [REDAKOVANÉ]), boli dostatočné. Tým, že sa krajský súd obmedzil iba na tvrdenie, že okresný súd nepochybil, vôbec nezohľadnil sťažovateľove argumenty.

8. S ohľadom na už uvedené argumenty videl sťažovateľ zo strany okresného súdu a krajského súdu porušenie čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3, 4 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru), ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

10. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresného súdu:

11. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

12. Zmyslom a účelom už uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie okresného súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Konanie o tejto sťažnosti bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým uznesením okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

13. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd zdôrazňuje, že tento článok je z vecného hľadiska (*ratione materiae*) v trestných veciach aplikovateľný v zásade len na rozhodovanie vo veci samej (rozhodovanie o vine a treste,

t. j. trestnom obvinení) a nevzťahuje sa na rozhodovanie o väzbe, pre ktoré platí špeciálna, z hľadiska procesných záruk poskytnutých osobe nachádzajúcej sa vo väzbe prísnejšia právna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy, resp. čl. 5 dohovoru upravujúcom právo na osobnú slobodu a bezpečnosť (m. m. napr. I. ÚS 256/07, II. ÚS 15/05, III. ÚS 272/03, IV. ÚS 65/05). Tento právny názor vychádza aj z rešpektovania rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej sa osobná sloboda chráni v zásade prostredníctvom čl. 5 dohovoru.

14. V rámci rozhodovania o väzbe preto nemôže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže túto oblasť ochrany práv upravuje vo svojich ustanoveniach čl. 17 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru (napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 277/07). Inými slovami, pri väzobných konaniach vníma ústavný súd právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces ako súčasť práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ústavy (v spojení aj s čl. 5 ods. 3, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru) a v prípade zistenia porušenia práva na súdnu ochranu v takomto konaní pristúpi k vysloveniu jeho porušenia prostredníctvom čl. 17 ústavy (prípadne aj čl. 5 ods. 3, resp. čl. 5 ods. 4 dohovoru). Ústavný súd len dodáva, že sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie relevantných článkov ústavy, resp. dohovoru.

15. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

16. Pretože sťažovateľom označený čl. 6 ods. 1 dohovoru sa vecne nevzťahuje na okolnosti sťažovateľovho väzobného stíhania, ústavný súd odmietol jeho ústavnú sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva na osobnú slobodu napadnutým postupom a uznesením krajského súdu:

17. Vo vzťahu k sťažovateľovej argumentácii, ktorou podložil svoju námietku o nadkvalifikácii skutku (obzvlášť závažný zločin sprenevery, pozn.), ktorý sa mu kladie za vinu, krajský súd najmä poukázal, že ak aj sťažovateľ spolu s rodičmi nahradil pánovi ██████████ 35 000 eur, tak náhrada škody po samotnom dokonaní trestného činu nemá vplyv na právnu kvalifikáciu, ale môže predstavovať iba poľahčujúcu okolnosť. Krajský súd tiež uviedol, že prípadnú protiprávnu činnosť sťažovateľa nemožno obmedzovať len na sumu, ktorú za neho kompenzovala banka, v ktorej pracoval, ale zahŕňa aj tú škodu, ktorú mal spôsobiť prekročením svojich dispozičných oprávnení udelených mu bankou aj tým poškodeným, ktorým mohol medzičasom uhradiť finančné prostriedky ním nelegálne prevedené. Aj v zmysle príslušnej judikatúry je potrebné považovať neskoršie vrátenie peňazí iba za náhradu škody spôsobenej trestným činom (R 54/1967-II), čo je aj prípad vrátenia spreneverených peňazí pánovi ██████████. K neudeleniu súhlasu pána ██████████ na jeho trestné stíhanie krajský súd správne podotkol, že pán ██████████ nie je vo vzťahu k sťažovateľovi osobou, ktorá by mala ako svedok právo proti nemu odoprieť výpoveď, ako to vyžaduje § 211 ods. 1 v spojení s § 130 Trestného poriadku (strany 13 a 14 napadnutého

uznesenia krajského súdu). Vo vzťahu k objektívnej stránke skutkovej podstaty bolo v konaní listinnými dôkazmi, ako aj výpoveďami svedkov zdokumentované konanie sťažovateľa, ktorý uzatváral v mene niektorých klientov banky zmluvy o úvere a poskytnuté peniaze si privlastnil alebo prevádzal finančné prostriedky bez súhlasu majiteľov účtov na účet, s ktorým mohol voľne disponovať. Z už uvedených záverov podľa ústavného súdu vyplýva, že v predmetnej trestnej veci nesmerujú k účelovej nadkvalifikácii skutkov, ktoré sa kladú sťažovateľovi za vinu, resp. sťažovateľova argumentácia nie je spôsobilá spochybníť existenciu materiálnej podmienky jeho väzby.

18. Sťažovateľove námietky týkajúce sa údajných prešľapov vyšetrovateľov v prípravnom konaní, ako aj jeho nesúhlas s uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 365/2021-67 z 22. júna 2021 týkajúcim sa toho, že na výsluchu 14. januára 2021 nebol vypočutý v dôsledku karanténnych opatrení, nemajú žiadnu príčinnú súvislosť s napadnutými rozhodnutiami súdov a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Potenciálne pochybenie vyšetrovateľa v prípravnom konaní totiž súvisí so samotným trestným konaním, a nie s rozhodovaním o väzbe, a preto spravidla až po právoplatnom skončení trestného konania možno na ústavnom súde namietať také pochybenia príslušných orgánov činných v trestnom konaní, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu. V každom prípade zo sťažovateľovho opisu vyplýva, že za problém považoval neúčast' svojho predchádzajúceho obhajcu na úkonoch trestného konania a že takúto okolnosť možno považovať za „prešľapy vyšetrovateľa“ iba ako argumentačný moment, s ktorým sa ústavný súd spolu so sťažovateľom namietanými okolnosťami výsluchu 14. januára 2021 už vysporiadal v uznesení č. k. III. ÚS 365/2021-67 z 22. júna 2021. Napokon ústavný súd dodáva, že preskúmanie rozhodnutia ústavného súdu ústavnou sťažnosťou je podľa § 55 písm. c) zákona o ústavnom súde neprípustné.

19. Najrelevantnejšou časťou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je jeho námietka proti dôvodom preventívnej väzby. Krajský súd sa s ňou v napadnutom uznesení vysporiadal takto: „*Preventívny dôvod väzby (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku) v tomto štádiu konania odôvodňuje predovšetkým charakter vyšetrovaných trestných činov, doba a množstvo jednotlivých čiastkových útokov pokračovacieho obzvlášť závažného zločinu sprenevery a pokračovacieho zločinu úverového podvodu. Najmä povaha stíhanej trestnej činnosti odôvodňuje obavu, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu, by tento mohol pokračovať v páchaní obdobnej trestnej činnosti. Nie je možné totiž bagatelizovať konanie obvineného, ktorý sa mal dopustiť až 57 dielčích konaní, čo jednoznačne vypovedá o systematickom, sústavnom a sofistikovanom spôsobe takéhoto konania obvineného, ktorý nielenže mal presúvať peniaze z účtov klientov, poväčšine ktorých bol osobný bankár, na účet s ktorým mohol sám voľne disponovať, ale neváhal aj zneužiť osobné údaje priateľov alebo príbuzných na to, aby v ich mene uzatvoril úverové zmluvy a tak sa dostal k ďalším finančným prostriedkom, ktoré použil jednak na stávkovanie ako aj na splácanie predchádzajúcich dlhov či úverov, v snahe predísť svojmu skoršiemu odhaleniu. O závažnosti konania obvineného napovedá aj to, že banka, v ktorej pracoval, aj napriek dômyselnej sústave kontrolných mechanizmov na takúto nelegálnu činnosť obvineného neprišla a to za celé obdobie 2 rokov a prakticky začala konať až na základe reklamácií jednotlivých klientov, ktorí sa začali sťažovať na neoprávnené prevody na ich účtoch. Bez povšimnutia nie je možné ponechať ani dobu, počas ktorej malo dochádzať k uskutočňovaniu stíhanej trestnej činnosti (viac ako 2 roky -*

od 12. júla 2017 do 9. augusta 2019) ako aj počet dielčích skutkov (57) pokračovacích trestných činov. Aj z výpovede niektorých svedkov vyplýva, že po tom ako zistili, že došlo k neoprávnenej manipulácii z peniazmi na ich účte obvineným, tento sa im priznal, že ich prehral v stávkach. Ani samotná skutočnosť, že s obvineným bol okamžite ukončený pracovný pomer v banke (ako sám uviedol 20.06.2019) ho neodradila od pokračovania v trestnej činnosti, pričom v dňoch 23.07.2019, 29.07.2019 a 9.8.2019 sa mal dopustiť ďalších dielčích skutkov prečinu podvodu (viď skutky pod písm. D) a aj napriek sťažnostným námietkam obvineného, osoby ktoré požičali obvinenému peniaze tak podľa ich výpovedí učinili pod jeho prísľubom, že peniaze vráti do jedného mesiaca, resp. z prvej výplaty z Holandska, čo ale neurobil, pričom tento si musel uvedomovať, vzhľadom na jeho predchádzajúce záväzky, že tak nebude môcť ani urobiť. Z konanie obvineného je teda celkom zjavný zisťný motív stihanej trestnej činnosti, z čoho napokon naďalej plynie obava, že v prípade prepustenia obvineného na slobodu by mohol pokračovať v ďalšom zabezpečovaní si peňažných prostriedkov protiprávnym spôsobom. Pri skúmaní dôvodnosti preventívnej väzby nemožno opomenúť ani závery znalkyne z odboru psychiatria, ktorá u obvineného konštatovala, že u neho bolo zistené patologického hráčstvo, čo je porucha kontroly impulzov a ide o chronickú a celoživotnú poruchu. Obvinený je ku svojmu stávkovaniu nekritický, absentuje u neho náhľad, racionalizuje, bagatelizuje ho a v štruktúre jeho osobnosti sú také črty ako ľahkovážnosť a nezodpovednosť, pričom sa sám za gamblera nepovažuje, teda jeho motivácia k liečbe je len formálna daná tlakom v súvislosti s trestným stíhaním. Prognóza jeho ďalšieho vývoja osobnosti vo vzťahu ku protispoločenskému konaniu závisí od jeho schopností stotožniť sa so sociálnymi a právnymi normami spoločnosti a od jeho postoja ku gamblingu (hazardu). Motivácia jeho činov bola zisťná za účelom získania finančných prostriedkov. Správny je potom podľa názoru sťažnostného súdu záver sudcu pre prípravné konanie o tom, že v posudzovanej veci existujú konkrétne skutočnosti, ktoré aj v súčasnosti dostatočne odôvodňujú obavu, že obvinený by po prepustení z väzby na slobodu mohol pokračovať v páchaní trestnej činnosti obdobného charakteru.“

20. Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu v tomto prípade postačuje na vyslovenie prípustnosti väzobného stíhania sťažovateľa. Ústavný súd síce uznáva, že sťažovateľom uvedené okolnosti vo vzťahu k obzvlášť závažnému zločinu sprenevery, t. j. vzhľadom na osobné okolnosti sťažovateľa nie je možné predpokladať, že by pokračoval v spreneverách ako počas doby jeho zamestnania v banke, sú čiastočne relevantné. Zároveň ale ústavný súd poukazuje na okolnosť, že sťažovateľ je dôvodne podozrivý aj z pokračovacieho zločinu úverového podvodu v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv a tiež z prečinu podvodu a sťažovateľ ani po ukončení pracovného pomeru s bankou neprestal v páchaní trestnej činnosti. Taktiež ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľom zdôrazňované okolnosti (je nesolventný a predĺžený) nepredstavujú prekážku vo vzťahu k potenciálnemu pokračovaniu v trestnej činnosti (úverový podvod, podvod). Uvedené v spojení so závermi znaleckého posudku týkajúceho sa patologického hráčstva sťažovateľa (teda motivácie sťažovateľa na pokračovanie v trestnej činnosti, za ktorú mu bolo vznesené obvinenie) poskytuje podľa ústavného súdu dostatočný podklad na konštatovanie, že v predmetnom prípade boli naplnené aj formálne zákonné podmienky preventívnej väzby, a preto ani túto časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nebolo možné považovať za arbitrárnu, a teda relevantnú vo vzťahu k porušeniu sťažovateľovho základného práva na osobnú slobodu.

21. Vo vzťahu k zamietnutiu sťažovateľových návrhov na nahradenie jeho väzby ústavný súd zdôrazňuje, že krajský súd sa neobmedzil iba na konštatovanie, že sťažovateľ nepreukázal výnimočné okolnosti odôvodňujúce jeho prepustenie z väzby (čo je obzvlášť dôležité pre závery v predošlom bode, pozn.). Taktiež sa krajský súd neobmedzil iba na strohé tvrdenie, že okresný súd pri rozhodovaní o možnosti nahradiť jeho väzbu nepochybil, ako sa snažil naznačiť sťažovateľ. Krajský súd pritom zdôraznil, že možnosti nahradenia väzby požadované sťažovateľom sú fakultatívnou možnosťou za predpokladu, že účel väzby by bolo možné dosiahnuť zákonným dohľadom, zárukou dôveryhodných osôb alebo peňažnou zárukou, čo ale v prípade sťažovateľa vzhľadom na povahu a intenzitu jeho trestnej činnosti nebolo splnené. Krajský súd v napadnutom uznesení dokonca poukázal, že sťažovateľ žiadal aj o nahradenie väzby peňažnou zárukou, o čom okresný súd nerozhodol. Krajský súd preto v sťažnostnom konaní preskúmal aj návrh peňažnej záruky, no nevyhovelo mu, pretože sťažovateľ žiadnym spôsobom neidentifikoval výšku peňažnej záruky, svoje majetkové pomery, prípadne majetkové pomery zložiteľa tejto peňažnej kaucie, čo v konečnom dôsledku znemožnilo postup podľa § 81 Trestného poriadku.

22. Napadnuté uznesenie krajského súdu je preto podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľné a udržateľné. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným právom na osobnú slobodu (čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru) a napadnutým uznesením krajského súdu, resp. postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutých rozhodnutí, príkaz na bezodkladné prepustenie sťažovateľa na slobodu, primerané finančné zadosťučinenie a náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2021

Libor Duľa
predseda senátu